

[Fraenkel.]

altsaa fordeles. Dette er jo ganske forkert. Men uanset det tror jeg, at hele den Maade, paa hvilken den højtærede Statsminister generaliserede sin Opfattelse af Lønsprogsmaalet, er forkert. Der er den Kærne af Sandhed, at der maaske hist og her er et Fag, om hvilket man virkelig kan sige, at det er for højt lønnet. Der er ogsaa det i det, at man kan sige, at Arbejderspolitikken paa mange Omraader er ganske forkert. Den anvender Tvang i Forhold, hvor der ikke bør være Tvang, den afviser Folk fra at søge Arbejde, hvor de har Ret til at træde i Konkurrence med andre, der søger, og paa mange andre Omraader øves der en Tvang, som ikke tilnærmelsesvis udøves fra kapitalistisk Side, og naar den udøves derfra, er der jo ikke Ende paa den Kritik og paa de hadefulde Beskyldninger, som i den Anledning udslynges fra det socialdemokratiske Parti.

Ser vi f. Eks. paa Landbrugslønningerne, er der ingen Tvivl om, at der er Eksistensminimumet naaet. Jeg griber ikke dette ud af Luften, jeg tager det heller ikke fra statistiske Udarbejdelser, om hvilke een kan sige, at de viser, at det er Eksistensminimum, og en anden kan sige, at de viser, at det ikke er Eksistensminimum, men jeg tager det fra praktiske Landbrugere, som jeg har været sammen med. Jeg mindes en hel stor Kreds af Gaardmænd og Husmænd, som jeg var sammen med for et Aars Tid siden eller saa. Uden at jeg paa nogen Maade havde provokeret Spørgsmaalet, udtalte de af sig selv, at de ikke kunde komme længere ned i Landbruget, og ganske det samme blev sagt mig af en Godsejer i en Samtale, hvor jeg heller ikke havde provokeret Spørgsmaalet paa nogen Maade, men hvor vi talte om de økonomiske Forhold overhovedet. Han udtalte det samme til mig ganske af sig selv, saa jeg maa gaa ud fra, at længere kan man ikke komme ned med Lønningerne i det Erhverv. I mange Byerhverv gælder akkurat det samme.

Alligevel har der i den højtærede Statsministers Politik været dette rigtige, at vi maatte til en vis Grad ud i en Nedskæringsperiode, men dog ogsaa kun til en vis Grad, og kun i Sammenhæng med den Halvdel af Politikken, som jeg i saa høj Grad savner hos det høje Ministerium, for jeg regner ikke de Smaaklatterier, som kommer frem snart fra Ministeriet, snart fra os og snart fra andre. Det er ikke Spørgsmaalet taget op i sin Helhed, og det er ingen Løsning. Det er en Lap hist og en Lap her paa gamle Klæder,

og det revner lige ved Siden af. Deroverfor taler den højtærede Statsminister, og utvivlsomt i god Tro, om sin gode Villie i denne Henseende. Den højtærede Statsminister tror selv, at han har en god Villie, men jeg tror det ikke, jeg tror, der mangler det Sindelag, som maa ligge bagved den gode Villie. Her er ikke Intelligens nok, her er heller ikke Kundskab nok, der maa tillige et vist bestemt Sindelag til, og hvis man søger det hos den højtærede Statsminister, gaar man til den forkerte Mand. Jeg har Lov til at sige dette, for jeg har selv sammen med andre været hos Statsministeren for at tale med ham om det saa overordentlig betydningsfulde Spørgsmaal om en Op-hjælpning af Fiskeriproduktionen i stor Stil. Og nu kan selvfølgelig den højtærede Statsminister have en anden Mening om det, end vi havde, men i Maaden, vi blev modtaget paa, og i Maaden, hvorpaa man diskuterede dette Spørgsmaal med os, var der en saa ganske overordentlig Kulde, at jeg næsten kan sige, det grænsede op til Ufølighed. Under alle Omstændigheder tør jeg sige med Sikkerhed, at mit Indtryk var saadan, at jeg ikke mere gaar til den højtærede Statsminister i lignende Anledninger — har jeg noget paa Hjerte, fremsætter jeg det her i Salen —, og jeg ved, min Partifælle, det ærede Medlem Hr. Henriksen, som var med ved samme Lejlighed, havde samme Indtryk, vi ulejliger ikke mere den højtærede Statsminister i lignende Anledninger. Og det beror naturligvis ikke paa, at den højtærede Statsminister i og for sig har villet vise os et særlig ubehageligt Væsen eller nogen Kulde, endsige nogen Ufølighed, men det beror ganske simpelt paa, at den højtærede Statsminister mangler det Sindelag, som er nødvendigt, for at man for Alvor og paa sympatisk Maade kan tage disse Spørgsmaal op til Løsning. Og der er jo ikke noget forunderligt i det, for naar vi har hørt, som vi saa mange, mange Gange har, den højtærede Statsminister udvikle sit fundamentale Syn paa alt dette for os, saa er det jo ikke andet end dette: det hele ordner sig af sig selv, vi kan ikke bestemme, hvad der skal ske ude i Verden, vi er nødt til at tage de Priser og Vilkaar, Verden byder, vi kan ikke selv gøre noget her, det ordner sig. Ja, sandt for Dyden ordner det sig, det er saa sikkert som noget i Verden. Spørgsmaalet er bare: Hvilken Ordning? Hvilke Ofre kræves der, og er det virkelig umuligt at gøre disse Ofre mindre, end de altid vil være, naar man staar i en Situation som denne, hvor selve det fundamentale i hele Verdensøkonomien er ved at ændres, saaledes som